

|                      |  |
|----------------------|--|
| ชื่อเรื่องคุณิพนธ์   | การสังเคราะห์กระบวนการสารสนเทศเพื่อการบริหารความเสี่ยง<br>ทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย |
| ชื่อผู้เขียน         | อรรวรรณ จำพุฒ  |
| หลักสูตร             | ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สังคมศาสตร์)  |
| อาจารย์ที่ปรึกษา     | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันธุ์ สโรบล  |
| อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม | ดร. กชพร ศิริโกคากิจ<br>ดร. นัทรฤติ จงสุริยภาส   |

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์การใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารในการบริหารงานคลัง และวิธีการบริหารความเสี่ยงจากกระบวนการสารสนเทศทางด้านการคลัง โดยกลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งนี้มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายที่ดำเนินการในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ครบทั้ง 5 ระบบงานย่อย มีจำนวนทั้งหมด 66 แห่ง โดยระบบงานย่อยนี้ดังกล่าวนี้ประกอบด้วยระบบงบประมาณ ระบบข้อมูลรายรับ ระบบข้อมูลรายจ่าย ระบบข้อมูลบัญชี และระบบการบริหารระบบ การเก็บข้อมูลทำโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับข้อมูลสารสนเทศทางการคลังของแต่ละเดือนจากกองคลังอย่างครบถ้วนเพียงพอต่อการบริหารงาน โดยได้รับภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการคลังที่ต้องการเพิ่มเติมจากที่ได้รับปัจจุบัน ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้กองคลังออกแบบรายงานการเงินให้เข้าใจง่ายหรือสรุปสิ่งที่เป็นสาระสำคัญโดยเฉพาะข้อมูลที่มีผลต่อการตัดสินใจ เนื่องจากผู้บริหารบางคนมีความรู้ทางด้านบัญชีน้อยแต่ระบบบัญชีมีความละเอียดมาก และในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ผู้บริหารได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการคลังในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครอบคลุมในด้านการวางแผน การจัดองค์การ

การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ อย่างสอดคล้องกัน โดยหากขาดส่วนใดส่วนหนึ่งแล้วอาจจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากกระบวนการสารสนเทศทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พบว่าวิธีการบริหารความเสี่ยงโดยแยกตามองค์ประกอบ เป็นดังนี้ องค์ประกอบด้านบุคลากร หัวหน้ากองคลังจะต้องให้ความสำคัญกับการทำงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีความมุ่งมั่นต่อผลสำเร็จ ส่วนเจ้าหน้าที่กองคลังจะต้องได้รับการส่งเสริมให้ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและการกำหนดให้มีวินัยในตนเอง โดยจะต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดและมีความรอบคอบอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ต้องมีการแบ่งแยกหน้าที่ของงานคลัง โดยกำหนดหน้าที่หรือภาระงานของแต่ละคนไว้อย่างชัดเจน องค์ประกอบด้านระบบงานคลังสามารถแยกออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน จะต้องกำหนดการบันทึกรายการให้ครบทุกรายการและเป็นปัจจุบัน จะทำให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบข้อมูลอื่นได้ เช่น ระบบเพื่อการวางแผนและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-Plan) ด้านการตรวจสอบ โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบรายการการเงินในด้านความครบถ้วน ถูกต้อง ด้านการมอบหมายหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน เมื่อมีความจำเป็นต้องมอบหมายหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน (user) ให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเมื่อมีความจำเป็น จะต้องทำอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับระบุระยะเวลาที่ชัดเจน ด้านการเสนอรายงาน การกำหนดให้มีการเสนอรายงานให้แก่ผู้บริหารภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป ด้านการประเมินผล โดยควรกำหนดให้มีการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบด้านการบริหารงาน นโยบายและด้านโครงสร้างเทคโนโลยีพื้นฐาน ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญและให้การส่งเสริมการคลัง โดยจะส่งผลต่อปัจจัยในด้านอื่น ๆ เช่น ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์สำนักงาน ตลอดจนการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดี ส่วนประเด็นที่น่าสนใจทำการวิจัยหลังจากที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารข้อมูลสารสนเทศทางการคลังแล้ว คือ การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนต่อสารสนเทศทางการคลัง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจต่อไป

**คำสำคัญ:** องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สารสนเทศทางการคลัง/การกระจายอำนาจ

|                           |   |
|---------------------------|---|
| <b>Dissertation Title</b> | The Synthesis of Risk Management in the<br>Fiscal Information Process of Local Administration<br>Organizations in Chiang Rai Province |
| <b>Author</b>             | Orawan Jamphut  |
| <b>Degree</b>             | Doctor of Philosophy (Social Sciences)  |
| <b>Advisor</b>            | Asst. Prof. Ph. D. Sinth Sarobol  |
| <b>Co-Advisor</b>         | Ph.D. Kodchaphorn Siripokakit<br>Ph.D. Chatrudee Jongsureyapart   |

## **ABSTRACT**

This study investigated the use of fiscal information by fiscal executives of local administrative organizations in Chiang Rai Province, and examined their process of fiscal information risk management. The population for this study consisted of the personnel of a total of 66 Chiang Rai's local administrative organizations that had completed all of the 5 e-LAAS computer-based accounting modules, namely, the budget module, the revenue module, the expenditure module, the accounting data module and the system management module. The data were collected through in-depth interviews.

The significant findings of the study are as follows. Each month, executives of local administrative organizations received fiscal information from the finance department within the first 10 days of the following month. The amount of fiscal information was sufficient for further operation. A major recommendation for the improvement of the current fiscal information system was by local administrative organization executives, who demanded that the finance department simplify its fiscal reports or summarize significant issues, particularly those pertaining to the

decision-making process. This was because some executives' knowledge of accounting was limited, whereas the accounting system used was very complex. Next, local administrators' use of fiscal information extended to complementarily cover several areas of local administration, namely, the areas of planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting and budgeting. Management failure in any of the above areas could preclude a local administrative organization from fulfilling its goals

Regarding the local administrative organizations' process of fiscal information risk management, this study found that their risk management process was categorized into different aspects. The first aspect concerned the personnel. The finance department head was supposed to take his/her work seriously, be visionary and be determined to fulfil his/her duties. Finance department personnel should be encouraged to regularly participate in training programmes, be self-disciplined and strictly observe the organization's regulations. Besides, a clear description of job or workload had to be made known to each member of the personnel. The second aspect concerned the fiscal system, which could be further divided into different sections: (i) operation, which had to ensure that all financial transactions were complete, updated and compatible with other information systems, such as the Expenditure Planning and Estimation System for Local Administrative Organizations (E-Plan); (ii) auditing, which inspected every financial transaction to ensure completeness and correctness; (iii) job-assignment or authorization system, to authorize in writing, with dates and times stated clearly, in case a particular 'user' needed to assign a task to another; (iv) reporting, specifying that regular reports had to be submitted to the administrators no later than the 10<sup>th</sup> of the next month; (v) assessment system, which had to be in place for risk management purposes; and (vi) administration, policy and technology infrastructure, in which the administrators had to realize the importance of fiscal system promotion, which would affect other factors, such as the internet network system, the office automation system and good management of information and communication technology. Issues worth noting and further researching

regarding the success of the fiscal information management included people's increased participation in developing the fiscal information system.

**Keywords:** Local Government Organization/Fiscal Information/Decentralization

